

3536159 NSNS/D : สาขาวิชา : พยาบาลศาสตร์ ; พย.ค.(พยาบาลศาสตร์)

ศัพท์สำคัญ : สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส/การปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดา/อาการวิตกกังวลและซึมเศร้าภายหลังคลอด

พหุศัพท์ วงศ์วิเศษสิริกุล : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส แรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดา/อาการวิตกกังวลและซึมเศร้าภายหลังคลอดในมารดาที่มีบุตรคนแรก (RELATIONSHIPS AMONG PERSONAL FACTORS, MARITAL RELATIONSHIP, SOCIAL SUPPORT, SELF-ESTEEM, TRANSITION TO MOTHERHOOD, AND POSTPARTUM ANXIETY AND DEPRESSION IN FIRST-TIME MOTHERS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จริญญาวัตร คมพยัคฆ์ ศ.ค., สมจิต หนูเจริญกุล Ph.D., ธนา นิลชัยโกวิทช์ พ.บ., ว.ว.(จิตเวชศาสตร์), 197 หน้า. ISBN 974-589-357-9

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส แรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดา/อาการวิตกกังวลและซึมเศร้าภายหลังคลอดของมารดาที่มีบุตรคนแรก และศึกษาความสามารถในการทำนายการปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดา อาการวิตกกังวลและซึมเศร้าภายหลังคลอดจากปัจจัยดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างคือ มารดาหลังคลอด 6 สัปดาห์ซึ่งมาตรวจที่โรงพยาบาลรามาริบัติ จำนวน 200 ราย และสามีจำนวน 111 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอาการวิตกกังวลและอาการซึมเศร้าภายหลังคลอดร้อยละ 5 และร้อยละ 6 ตามลำดับ สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส แรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งกันและกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับอาการวิตกกังวลและซึมเศร้าภายหลังคลอด และมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอาการวิตกกังวลและมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาสุขภาพจิตในอดีตเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอาการซึมเศร้าภายหลังคลอดและมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยที่สามารถทำนายการปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดาได้คือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและแรงสนับสนุนทางสังคม โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดาได้ร้อยละ 11.27 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่สามารถทำนายอาการวิตกกังวลภายหลังคลอดได้คือสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส การปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นมารดา ปัญหาสุขภาพจิตในอดีต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของอาการวิตกกังวลได้ ร้อยละ 26.31 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่สามารถทำนายอาการซึมเศร้าภายหลังคลอดได้คือสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคม โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของอาการซึมเศร้าภายหลังคลอดได้ร้อยละ 30.62 และมีนัยสำคัญทางสถิติ